

יום הדין

אורית אושרי ודניאל רובינשטיין, "מגנום אופוס 8", בית האמנים

עיני היסטוריונים רבים האלכימיה והמעברה האל-כימית הינן ההשראה העיקרית למחשבה המדעית המודרנית. אבל בין שאר התפקידים הרבים שהאלכימיה מילאה לדורותיה, כגון "מקבילה היסטורית לפסיכולוגיה של התת-מודע" אצל יוגן, ההשוכה ביותר לענייננו היא האמונה הקדומה שהפרדתם, ויקוסם והי תוכנם יהיו שוב ושוב במחזור סבוך ובלתי גלילה של כל הכוחות והחומרים השונים הפועלים בטבע, נחוצה ביר תר לגאולת הנפש.

ככל הנראה זהו אחד הדחפים העיקריים שהניעו את האמנים, הגולים המקצועיים, אורית אושרי ודניאל רובינשטיין, ב"מגנום אופוס השלישי" (הוצעה הגדולה) שלהם, מיצב רזה ודל חומר, שבפלי המשמעויות ועשרות הקשרים שמסתעפים וחוזרים ונקשרים ומותרים ממנו, פעם כקשירת הנק ופעם כחבל הצלה, דומים לבל של חוקר היורה לעצמו בדגל בריוק ברגע המכריע. ואולי בעצם זוהי מהותה השרגית הנוגעת של האלכימיה, כמו אותו יהודי שניסה לאלף את הסוס שלו לעבוד ללא מוון כלל וכמעט כמעט הצליח.

אלכימאים מהסוג המחריד ביותר. המטריה (צילום: נגה רביב)

הלאה משם, "החדר האדום", חדר הילדות הנטוש, הש ליו והבטוח של אושרי, מיטות פורמאיקה, כוננית עמור סת ספרים ומכתבה טיפוסיים לשנות השבעים, כפי שעזבה אותו לפני שנים. שני שינויים בולטים בו במירי חר, ערכות המגן החדשות למתקפת אב"כ למראשי המיטות, תצלומים של חבר על הכוננית ומגזינים חרי שים שעניינם מיני הסקס החדשים, עם רמו קל לסארור מוזכרים. האם אלה קשורים זה בזה? ללא ספק כן, אבל באיזה אופן? הטלוויזיה הישנה של אושרי "משדרת" תמונות מעולם אחר, סקינהר, פירסינג בלשון, בפטמה, לשון מלחלות שפתיים, כף יד המונחת על הראש הקר רח כפי שאשה הרה מחליקה על בטנה התופחת - שם ההתרחשות הנסתר. את התמונות מלווה סיסמה הבר קעת כמו ממשורר ישן, ממרחקים עצומים, "לא מדובר בסקסו", שוב ושוב, איזכור חר ל"זה לא פיפ" של מג ריט, האלכימאי הסוריאליסט המעניין ביותר של הצירוף. אך האומנם אין מדובר כאן בסקסו?

ואולי מדובר בכאב, פיזי, נפשי, רוחני, שהאלכימיה הפרמקולוגית של שיכוכו מעולם לא היתה כה מסגרת, וסיגיה, פסולת הכאבים שהיא משככת וממירה לא נרגיות אחרות הווחלות בעורקינגו, סופס, כפי שמדענים רבים מזהירים, מי ישורנו? אבל גם בחבלי הקשרים, קשרי הטבור, קשרי עניבת הערב או החנק, קשרי הרם או קשרי האהבה והעריות הבלתי מותרים. ישנן יצירות אמנות שיצורות במשך שנים תיאור ריות "מפץ גדול" שהיצירה אינה מפטיקה לפרש אותה, כנוד "הכלה שהובשה מבגויה ביר דוקיה" של דושו, שהמיצב מתחם אליה בעליל. ולעומתן יצירות שמבי טאות או מפרשות את התיאוריה הזו על ריבו פניה, ואלה הן מסוג היצירות הדבות שהאמנות הפוסטמודרנית מציעה בעיקר. אולי בפרפרזה על פירושו של רובי רט ית, האמנות נידונה "תמיד לגרות, ואילו הרוקים (הצופים) נידונו לאוננות אינסופית", וזו לא דווקא ביי קורת, אלא יותר הצגה עניינית של הבעייתיות העציר בה של העשייה האמנותית העכשווית.

רק ביציאה אנו נפגשים במעין ערכת הנעצה לכל בית (במקביל לערכת המגן), דומה לשלט מואר לבית עסק, ועליו כתוב באותיות אדומות על רקע שחור, "ברק נהרג, נגה השתגעה". ואל נשכח, הברק הוא אור החשמל הנע, נגה הוא זוהר השופע ממקור נסתר. הברק והנגה של החוון הציוני, של "סיר הלחץ" הישראלי והי עולמי, של הפיסייפיטי הישראלי-פלסטיני, של שנות החמישים למיניהן הנחוגות בכל רחבי העולם שברקן וזוהרן הועמו בעשן הדלוח של אלכימית הר מן?

באמנות כמו באלכימיה, לפעמים הניסוי משתבש, מסתבך, יוצא מכלל שליטה, ופעמים הוא מגיע להארה של ממש. כל צופה יוכל לעשות ניסוי כזה בעצמו בתוך הקמיה אובסקורה של אושרי ורובינשטיין. מעבר לכך יש לציין, ששני הסקינהרים המיוחדים הללו הינם בני שיחה מעניינים ומפתיעים ביותר מבחינת העושר התי רבותי, ההתמצאות שלהם בארון הספרים היהודי והק ריאה המיוחדת שלהם את המפה האלכימית של הארץ שממנה גלו ושאליה הם קשורים בעבותות שעזרה רבה להם עור בפענוחן.

תיקון זמני

חנן פומגרין וברד פינצ'וק, אוצר: בילו בלוך, "נדבך", בית האמנים

קרוב נוכל לדבר על ארכיטקטורה פסיכואנליטית. מסתגר שגם מבנים עשויים ללקות בריכאון עמוק,

עיל
וש
ריס
הר
סס
שיס
צת
צמו
לה
ג
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100